

ชาสมุนไพรลดไขมัน

1

2

ชา

- ชื่อวิทยาศาสตร์ *Camellia sinensis* (L.) Kuntze
- วงศ์ Theaceae
- ชื่อพ้อง *Thea sinensis* L.
- ชื่ออื่นๆ เมี่ยง tea
- ส่วนที่ใช้ ใบ

3

ชา

สารสำคัญที่พบได้ในชาเขียว ได้แก่

- สารในกลุ่มแซนทีนอลkaloyd (xanthine alkaloids) คือ
  - * คาเฟอีน (caffeine) และธีโฟฟลีน (theophylline)
- สารในกลุ่มฟลาโวนอยด์ (flavonoids) ที่เรียกว่า แคททีชิน (catechins) แคททีชินที่พบมากที่สุดในชาเขียวคือ สารอีพิกัลโลคานาเทชินกัลเลต (epigallocatechin gallate) (EGCG)
- กรดอะมิโน วิตามิน B, C, E

4

ชา

การศึกษาวิจัยทางคลินิก : อาสาสมัครปกติ

จำนวนคน	ขนาด	เวลา	ผล
อาสาสมัคร 10 คน (ชาย 7 คน หญิง 3 คน)	ชาเม็ด maccha 15 กร./วัน (5 เม็ด x 3 ครั้ง)	60 วัน เทียบก่อนและหลัง	ลดคอเลสเตรอรอล น้ำหนักร่างกายลดลง
ผู้ชายสุขภาพดี จำนวน 82 คน	ดื่มเครื่องดื่มที่มี catechins จาก ชาอุล่อง ขนาด 600 และ 900 มก.	นาน 12 สัปดาห์	ไขมันในช่องท้อง ลดลงเมื่อปรับเปลี่ยน กับกลุ่มควบคุม

5

ชา

การศึกษาวิจัยทางคลินิก : อาสาสมัครปกติ

จำนวนคน	ขนาด	เวลา	ผล
อาสาสมัครผู้หญิงไม่ ระบุจำนวน	ชาที่มีความเข้มข้น ปกติ จำนวน 7 ถ้วย/วัน	6 สัปดาห์	ไตรกีเซอไรด์และ พอสโฟลิปิดลดลง
อาสาสมัครไม่ระบุ จำนวน	ดื่มชาชง 2 ครั้ง/วัน (อาหารเช้า-เย็น)	12 สัปดาห์	ลดคอเลสเตรอรอล

6

ชา

การศึกษาวิจัยทางคลินิก : ในผู้ป่วย

จำนวนคน	ขนาด	เวลา	ผล
ผู้ป่วยที่มีภาวะไขมัน ในเลือดสูงจำนวน 30 คน	สารสกัดจากใบชา 125 มก. วันละ 2 ครั้ง	1 เดือน	ระดับคอเลสเตรอรอล รวม ไตรกีเซอไรด์ LDL ลดลง ระดับ HDL เพิ่มขึ้น
ผู้ชายที่เป็นโรคอ้วน และน้ำหนักร่างกาย เกิน (BMI 28-38 กก./ม ²) 70 คน	สารสกัดชาที่ไม่มี คาเฟอีน 530 มก./ 1 แคปซูล มีสาร แคชีชิน 400 มก. x 2 ครั้ง/วัน	6 สัปดาห์ เทียบกับยาหลอก	ลดระดับ LDL เล็กน้อย แต่ไม่ลดระดับ คอเลสเตรอรอล

7

ชา

การศึกษาวิจัยทางคลินิก : ในผู้ป่วย

จำนวนคน	ขนาด	เวลา	ผล
ผู้ชาย 7 คน และ ผู้หญิง 8 คน คอเลสเตรอรอลสูงใน ระดับปานกลาง	ดื่มชา 5 ครั้ง/วัน	ไม่ระบุ	ลดคอเลสเตรอรอล

8

ชา

- สตรีที่ดื่มเครื่องดื่มชาปริมาณมากทุกวัน จะมีการสะสมของไขมันในอวัยวะต่างๆ **น้อยกว่าสตรีที่ดื่มชาปริมาณน้อย**

- ในการศึกษาหาปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดไขมันในตับในคน จำนวน 330 คน พบร่วคันที่ **ดื่มชาจะเสี่ยงต่อการเกิดไขมันในตับต่ำกว่าคนที่ไม่ดื่มชา**

9

ชา

ปริมาณที่ควรดื่ม

ควรดื่มในปริมาณที่เหมาะสมโดยการชงใบชา 1 - 2 ช้อนชาในน้ำร้อน วันละ 3 ถ้วย ในระหว่างมื้ออาหาร เพื่อให้ได้ประโยชน์ต่อสุขภาพและไม่ส่งผลเสียต่อร่างกาย

ข้อควรระวัง

จากการวิจัยช่วยยืนยันว่าการบริโภคชาเขียวในระยะเวลาสั้นๆ มีความปลอดภัย แต่ถ้าบริโภคในปริมาณสูงอาจส่งผลให้ตับถูกทำลาย ดังนั้นหากมีความผิดปกติเกี่ยวกับตับควรหลีกเลี่ยงการบริโภคชาเขียวในขนาดสูงและติดต่อกันเป็นเวลานาน

10

11

กระเจี๊ยบแดง

- ชื่อวิทยาศาสตร์ *Hibiscus sabdariffa L.*
- ชื่อวงศ์ Malvaceae
- ชื่ออังกฤษ Jamaica sorrel, Roselle
- ชื่อท้องถิ่น กระเจี๊ยบ กระเจี๊ยบเบรี้ยว ผักเกี๊ยบเคียง ส้มเกี๊ยบเคียง ส้มตะลงเครง ส้มปู

12

กระเจี๊ยบแดง

- ส่วนที่ใช้ กลีบเลี้ยงดอกกระเจี๊ยบ
- สารสำคัญ
  - สารสีแดง ที่มีชื่อว่า anthocyanin
  - เป็นสารต้านอนุมูลอิสระ
  - ลดคอเลสเตอรอล

13

กระเจี๊ยบแดง

การศึกษาในสัตว์ทดลอง

ลดไขมันในเลือด

- สารสกัดกลีบเลี้ยงดอกกระเจี๊ยบขนาด 500 และ 1,000 มก./กг.
- หนูเรthetaที่เหนี่ยวนำให้มีไขมันในเลือดสูง
- นาน 6 สัปดาห์
- ระดับคอเลสเตอรอลลดลง 22 และ 26 % ตามลำดับ
- ระดับไตรกลีเซอไรด์ลดลง 33, และ 28% ตามลำดับ

14

กระเจี๊ยบแดง

การศึกษาวิจัยทางคลินิก (ลดไขมัน)

จำนวนคน	ขนาด	เวลา	ผล
อาสาสมัครชาว ไตหวานที่มีปัญหา คอเลสเตอรอลสูง	สารสกัดจากดอก กระเจี๊ยบครึ่งลบ 2 แคปซูล ระหว่าง ลดลงภายใน 2 สัปดาห์	4 สัปดาห์	อาสาสมัคร 50% ลดดับคอเลสเตอรอล ลงภายใน 2 สัปดาห์
จำนวน 42 คน อายุ ระหว่าง 18 - 72 ปี	มื้ออาหาร วันละ 3 ครั้ง		

15

กระเจี๊ยบแดง

การศึกษาวิจัยทางคลินิก (ขับปัสสาวะ)

จำนวนคน	ขนาด	เวลา	ผล
ผู้ป่วย 50 คน	ดื่มน้ำสกัดดอก กระเจี๊ยบแดง แห้ง บดเป็นผง 3 กรัม ชง น้ำเดือด 1 ถ้วยแก้ว (300 ซีซี)	7 วัน ถึง 1 ปี	ได้ผลดีในการขับ ปัสสาวะ
ผู้ป่วยโรคนิ่วหรือโรค ทางเดินปัสสาวะ และ ผู้ป่วยหลังการผ่าตัด มะเร็งต่อมลูกหมาก	ดื่มน้ำดอกกระเจี๊ยบ 3 กรัม ชงกับน้ำเดือด 1 แก้ว วันละ 3 ครั้ง	1 ปี	80% ของผู้ป่วยมี ปัสสาวะใสขึ้น และ ปัสสาวะมีความเป็น กรด จึงช่วยฆ่าเชื้อใน ทางเดินปัสสาวะ

16

กระเจี๊ยบแดง

วิธีการใช้

ใช้กลีบเลี้ยงดอกกระเจี๊ยบแดงแห้ง 3 กรัม บดเป็นผง (ประมาณ 1 ช้อนชา) ชงกับน้ำเดือด 1 ถ้วยแก้ว หรือประมาณ 300 มลลิลิตร ดื่มวันละ 3 ครั้ง

ข้อควรระวัง

กระเจี๊ยบแดงอาจทำให้เกิดอาการท้องเสียได้ในผู้ป่วยบางราย เนื่องจากมีฤทธิ์เป็นยาрабายด้วย

17

18

คำฝอย

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Carthamus tinctorius L.*

ชื่อสามัญ : Safflower, False Saffron, Saffron Thistle

วงศ์ : Compositae

ชื่อท้องถิ่น : คำ คำฝอย ดอกคำ (เหนือ) คำย่อง (ลำปาง)

ส่วนที่ใช้ : ดอก

19

คำฝอย

ดอกคำฝอย ประกอบด้วยสารสำคัญ คือ

- แซฟฟลาวอร์เยลโล่ (Safflower yellow) เป็นสารสีเหลือง
- สารสีแดงคือ คาร์ทาเมิน (Carthamin) ซึ่งจัดเป็นสารกลุ่มฟลาโวนอยด์ (Flavoniod)
- นอกจากนี้ยังประกอบด้วย โปรตีน เบตาแครอทีน และวิตามินอี

เมล็ด ประกอบด้วย

- กรดไขมันชนิดไม่อิ่มตัวหลายชนิด เช่น
  - กรดไลโนเลอิก (Linoleic acid)
  - กรดไลโนลิก (Linolic acid)
  - กรดโอเลอิก (Oleic acid)

20

คำฝอย

การศึกษาในสัตว์ทดลอง

รายงานการทดสอบของน้ำมันดอกคำฝอยต่อระดับคอเลสเตอรอลในเลือด พบร่วมน้ำมันดอกคำฝอยที่ผสมในอาหาร มีผลลดระดับคอเลสเตอรอลในเลือด ทั้งในหมูขาวที่กินอาหารปกติ หรือหมูขาวที่กินอาหารที่มีไขมันสูง

21

คำฝอย

งานวิจัยทางคลินิก

- ผู้ป่วยที่มีภาวะหลอดเลือดแข็งจากการสะสมของไขมัน (atherosclerosis)

- ให้รับประทานน้ำมันดอกคำฝอยในขนาด 81 กรัม/วัน
- อีกกลุ่มให้รับประทาน ได้รับ beta-sitosterol ขนาด 18 ก./วัน
- นาน 35-54 สัปดาห์

ผลการศึกษา ระดับคอเลสเตอรอลลดลงประมาณ 22% ใกล้เคียงกับการได้รับ beta-sitosterol แต่ไม่มีผลต่อระดับไตรกลีเซอไรด์

22

คำฝอย

เมื่อให้อาสาสมัครเพศหญิงที่มีสุขภาพดี

- รับประทานอาหารที่ประกอบด้วยไขมันประมาณ 33%
- คาร์บไฮเดรทประมาณ 48%
- โปรตีนประมาณ 14%
- แล้วให้น้ำมันคำฝอยในการปรุงอาหาร

ผลการศึกษา ปริมาณคอเลสเตอรอลรวม และ LDL ในเลือดลดลง

การรับประทานมายองเนส 100 กรัม

- ที่มีน้ำมันดอกคำฝอย 19.5 กรัม

ผลการศึกษา ปริมาณคอเลสเตอรอลในเลือดลดลง ใน 1 สัปดาห์

23

คำฝอย

ข้อห้าม/ข้อควรระวัง

- ห้ามใช้ในสตรีมีครรภ์ ผู้ที่มีภาวะเลือดออกมากผิดปกติ แพ้ในกระเพาะอาหาร และมีประจำเดือนมากผิดปกติ
- ควรระมัดระวังเมื่อใช้ร่วมกับยา抗凝혈 (anticoagulant)

อาการอันไม่พึงประสงค์

- อาจทำให้ประจำเดือนมามากกว่าปกติ มีน้ำดี ผื่นคัน

24

25

หม่อน

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Morus alba L.*
 ชื่อวงศ์ Moraceae
 ชื่ออื่นๆ mulberry tree, white mulberry
 ส่วนที่ใช้ ใบ

26

หม่อน

สารเคมีและฤทธิ์ทางเภสัชวิทยา

- ป้องกันการแข็งตัวของเลือด ป้องกันการเกิดออกซิเดชันในหลอดเลือด และป้องกันหลอดเลือดเลี้ยงสมองอุดตัน ได้แก่ สารเคอร์คิติน (quercitin) เป็นสารในกลุ่มฟลาโวนอยด์
- ฤทธิ์ต้านอนุมูลอิสระ ทำให้ผิวพรรณดูอ่อนกว่าวัย ได้แก่ เคเมเฟอรอล (kaemferol) และโพลีฟีโนล (polyphenol)
- ฤทธิ์ลดการดูดซึมคอเลสเทอโรล ได้แก่ ไฟโตสเตอโรล

27

หม่อน

การศึกษาวิจัยทางคลินิก (ลดไขมัน)

จำนวนคน	ขนาด	เวลา	ผล
ในผู้ป่วยที่มีไขมันในเลือดสูง จำนวน 23 คน	ยาเม็ดผงใบหม่อนขนาด 280 มก. ครั้งละ 3 เม็ด วันละ 3 ครั้ง หลังอาหาร (2.5 กรัม/วัน)	12 สัปดาห์	สับดาห์ที่ 4 และ 8 ระดับไตรกลีเซอไรด์ลดลง 10.2 และ 12.5% และสิ้นสุดการทดลอง ระดับคอเลสเทอโรลไตรกลีเซอไรด์ และ คอเลสเทอโรลชนิด LDL ลดลง 4.9, 14.1 และ 5.6% ตามลำดับ

28

หม่อน

การศึกษาวิจัยทางคลินิก (ลดไขมัน)

จำนวนคน	ขนาด	เวลา	ผล
ผู้ป่วยเบาหวานชนิด ไม่พึงอินซูลิน จำนวน 27 คน	สารสกัดด้วยน้ำจาก ใบหม่อน ขนาด 350 มก./แคปซูล ครั้งละ 2 แคปซูล วันละ 3 ครั้งก่อน อาหาร (2.1 ก./วัน)	8 สัปดาห์	ระดับคอเลสเตอรอล และไตรกลีเซอไรด์ ลดลง 13% และ 28.5% ตามลำดับ

29

หม่อน

การศึกษาวิจัยทางคลินิก (ลดไขมัน)

จำนวนคน	ขนาด	เวลา	ผล
อาสาสมัครที่มี ระดับน้ำตาลสูง เล็กน้อย 13 คน กับ กลุ่มควบคุมที่มี ระดับน้ำตาลปกติ 5 คน	ชาผงใบหม่อน ขนาด 1.8 ก./ครั้ง [*] วันละ 3 ครั้ง ซึ่งกับ [*] น้ำดื่ม (5.4 ก./วัน)	3 เดือน	กลุ่มที่มีน้ำตาลสูง เล็กน้อยระดับ คอเลสเตอรอล ลดลงจาก 203 เหลือ 189 มก./ดล และ ไตรกลีเซอไรด์ลดลง จาก 150 เหลือ 103 มก./ดล.

หม่อน

การศึกษาวิจัยทางคลินิก (ลดไขมัน)

จำนวนคน	ขนาด	เวลา	ผล
ผู้ที่มีระดับไขมันใน เลือดสูง ≥ 200 มก./ดล.	ชาผงใบหม่อน 2 กรัม/วัน แบ่ง รับประทาน 3 มื้อ	8 สัปดาห์	ระดับคอเลสเตอรอล ลดลง (9.8%) ไตรกลี เซอไรด์ลดลง (14.9%) LDL ลดลง (2.02%) และไม่มีผลต่อการ ทำงานของตับ และไต

31

หม่อน

- วิธีการใช้

ใช้ใบสด หรือใบแห้ง แข่น้ำร้อน รินน้ำดื่ม

ขอ คุณ ค่ะ